

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ХНМУ – ПРОВІДНИЙ ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

МАТЕРІАЛИ
LII навчально-методичної конференції ХНМУ

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**Впровадження
інноваційних технологій організації
навчального процесу у ХНМУ –
провідний шлях підвищення якості
вищої медичної освіти**

**Матеріали
LII навчально-методичної конференції ХНМУ**

м. Харків, 30 січня 2019 року

Харків
ХНМУ
2019

2. Доброскок І. Моніторинг якості вищої освіти: дефінітивний аналіз. [Електронний ресурс] / Ірина Доброскок. - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Gvphdpi/2008_16/50-57.pdf.

3. Ляшенко О. Стратегія якості як основа освітньої політики країн світу / О. Ляшенко // Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / За заг. ред. О.І. Локшиної / О. Ляшенко. – К. : К.І.С., 2004. – С. 9–14.

4. Майоров А. Н. Мониторинг в системе информационного обеспечения управления образованием: автореф. дис. на соискание уч. степени докт. пед. наук. спец. 13.00.01. "Общая педагогика. История педагогики и образования" / А. Н. Майоров. – Санкт-Петербург, 2003. – 45 с.

5. Матрос Д. Ш. Управление качеством образования на основе новых информационных технологий и образовательного мониторинга / Д. Ш. Матрос, Д. М. Полев, М. Н. Мельникова. – М. : Педагогическое общество России, 1999. – 96 с.

ДОСВІД СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ДИСЦИПЛІНИ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ТА БІООРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ХНМУ

Сирова Г. О., Петюніна В. М., Тішакова Т. С.

На даному етапі розвитку вищої школи України основною її метою є інтеграція у Європейський та світовий освітній простір [1]. Тому головним завданням стає підготовка сучасного фахівця, який володіє новими підходами до професійної діяльності, здатний витримати конкуренцію і бути визнаним в інших країнах. У зв'язку з цим вимоги до підготовки фахівців повинні бути надвисокими, а їхнє втілення потребує сучасного комплексного забезпечення навчального процесу [2].

Аналіз літературних джерел [2–7] свідчить про те, що найважливішими компонентами навчально-методичного забезпечення педагогічного процесу науковці вважають державні стандарти підготовки фахівців та створений відповідно до них комплекс методичних матеріалів – навчально-методичний комплекс дисципліни (НМКД).

Хімічні дисципліни в медичних університетах України не є профільними, але їх вивчення становить фундаментальну базу опанування студентами теорії і практики не тільки медико-біологічних, але й профільних дисциплін.

У світлі реалізації завдань, які стоять перед вищою медичною школою нашої держави, на кафедрі медичної та біоорганічної хімії велика увага приділяється створенню НМКД і в даній статті висвітлюється дослід проведено цієї роботи.

Одним з важливих складників НМКД є робоча навчальна програма дисципліни, оскільки вона включає опис і структуру дисципліни, міждисциплінарні зв'язки, мету і завдання навчальної дисципліни, компетентності та результати навчання, інформаційний обсяг дисципліни, методи навчання та контролю, критерії оцінювання успішності навчання студентів за умов кредитно-трансферної системи організації навчального процесу.

Робочі навчальні програми дисциплін "Медична хімія", "Біоорганічна хімія" для студентів спеціальностей "Медицина", "Педіатрія", "Стомато-

логія", студентів-бакалаврів (спеціальність "Медсестринство"), дисципліни "Аналітична хімія" для студентів-бакалаврів спеціальності "Технології медичної діагностики та лікування" до кожного нового поточного навчального року розробляємо заздалегідь. Оскільки викладання на кафедрі здійснюється державною мовою для вітчизняних студентів, російською – для студентів-іноземців V факультету та англійською – для студентів-іноземців VI і VII факультетів, то робочі навчальні програми дисциплін також складені трьома мовами.

Відповідно до змісту робочих навчальних програм дисциплін, розробляються плани лекцій, лабораторно-практичних занять, самостійної роботи студентів. Методичне забезпечення лекцій включає план кожної лекції, її опорний конспект, мультимедійну презентацію, наочності, що супроводжують лекції.

Проведення лабораторно-практичних занять може бути якісним за умови застосування методичних матеріалів, які чітко орієнтують студента стосовно змісту й обсягу теоретичного матеріалу, що підлягає засвоєнню, а також націлюють на набуття нових практичних навичок. Такими матеріалами, розробленими викладачами нашої кафедри, є плани проведення лабораторно-практичних занять, робочі зошити для самостійної аудиторної і позааудиторної роботи з "Медичної хімії" та "Біоорганічної хімії", методичні вказівки для студентів, методичні рекомендації для викладачів.

Значна частина від загального обсягу навчального часу дисципліни (близько третини години) відводиться на самостійну позааудиторну роботу. Це досить суттєве навантаження на студента, і завдання викладачів кафедри – допомогти студентом повноцінно опанувати цей навчальний матеріал через раціональне застосування відповідних методичних матеріалів.

При опрацюванні матеріалу самостійної позааудиторної роботи надзвичайне значення має поінформованість студентів, тому до їхнього відома доводиться план цієї роботи. Нами ретельно напрацьовуються методичні вказівки для самостійної позааудиторної роботи. Вони створені з обох дисциплін для студентів усіх спеціальностей трьома мовами.

На даний час закінчено роботу зі створення електронного варіанта розширених методичних вказівок для самостійної позааудиторної роботи студентів з курсу "Біоорганічна хімія". Особливістю їхньої структури є те, що вони модулюють теоретичну і практичну частини заняття, а лабораторні роботи, які передбачені на кожному занятті, представлені як відеофільми. Такі розробки уможливають дистанційне та симуляційне навчання наших першокурсників. З метою підвищення зацікавленості студентів до самостійної позааудиторної роботи співробітники кафедри урізноманітнюють її форми: студенти виконують реферативні роботи з хімії біогенних елементів, готують тези і доповіді до студентських наукових конференцій, беруть участь у творчих виставках, дослідженнях тощо. Ця самостійна робота контролюється і враховується в результатах поточної навчальної діяльності.

Якісне опанування навчального матеріалу дисципліни не можливе без наявності джерел інформації. Перше місце серед них належить підручникам та посібникам. Усі навчально-методичні матеріали не тільки наявні

в бібліотеці, у методичному кабінеті кафедри, а й розміщені в репозитарії ХНМУ, тобто перебувають у вільному доступі.

Важливим складником педагогічного процесу є контроль і самоконтроль результатів навчання. Для цього викладачами кафедри розроблено тести і картки контролю знань, які дають інформацію про стан самостійної підготовки студента до заняття, тести й картки вихідного контролю знань, що є кінцевим оцінюванням за темою. Розроблені білети до диференційного заліку, до яких включено тести з відкритої бази даних для контролю першого рівня знань, а також завдання другого (більш високого) рівня складності з практичними навичками для отримання оцінок "добре" та "відмінно".

Самоконтроль студенти мають змогу здійснювати працюючи з методичними вказівками "Індивідуальні завдання для самостійного контролю знань студентів". Студенти кафедри мають змогу самостійно оволодівати навчальним матеріалом у кабінеті для самопідготовки студентів, де є всі необхідні методичні матеріали, ноутбуки.

Усі матеріали НКМД, окрім контролюючих завдань закритого типу, є у відкритому доступі для студентів. Вони розміщені на інформаційних стендах кафедри, у репозитарії, на web-сторінці кафедри на сайті університету.

Отже, успішність навчальної діяльності залежить від організації педагогічного процесу, яка значною мірою забезпечується наявністю НКМД.

Структура НКМД не має бути статичною. З розвитком педагогічної науки вона може змінюватися, доповнюватися, оскільки університети України мають певну автономність, у своїй діяльності можуть використовувати багатий європейський досвід, а також поширювати свій досвід серед навчальних закладів України та Європи.

Література

1. Закон України про вищу освіту. Відомості Верховної Ради, 2014, № 37–38.
2. Жорнова О. І., Жорнова О. І. Науково-методичне забезпечення навчального процесу у вищій школі: усталені нормативи та сучасні вимоги. / О. І. Жорнова, О. І. Жорнова // Вісник книжкової палати. – 2012. – № 2. – С. 1–4.
3. Алферов Ю. С. Мониторинг развития образования в мире / Ю. С. Алферов // Педагогика. – 2002. – № 7. – С. 88–95.
4. Байденко В. И. Компетентностный подход к проектированию государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования / В. И. Байденко // Высшее образование сегодня. – 2007. – № 1. – С. 8–10.
5. Дмитренко Т. А. Новые образовательные технологии в высшей педагогической школе. / Т. А. Дмитренко // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 8. – С. 26–30.
6. Впровадження ECTS в українських університетах: метод. матеріали. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2006. – 56 с.
7. Болонський процес у фактах і документах / упоряд.: Степко М. Ф. [та ін.]. – К.; Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2003. – 66 с.